

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansantaloustiede	Päivämäärä	4.12.2003
Tekijä(t)	Pekka Vimpari	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	76
Otsikko	Pankin luottoriskin simulointi		
Ohjaaja(t)	KTT Paavo Okko ja KTM Aki Koponen		

Tiivistelmä

Luottoriski on merkittävin pankkitoiminnan mitattavista riskeistä. Sen mittaaminen ja hallinta ovat kehittyneet merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tutkimukset pankkien riskienhallinnasta osoittavat, että riskienhallinnan kehittämisen pääpaino on luottoriskin hallinnassa.

Baselin pankkivalvontakomitea on kansallisten pankkivalvontaviranomaisten yhteistyöelin, jonka tehtävänä on seurata ja kehittää pankkitoimintaa maailmanlaajuisesti. Pankkivalvontakomitea viimeistelee parhaillaan uutta vakavaraisuuskehikkoa, jonka tarkoituksena on varmistaa pankin oman pääoman riittävyys suhteessa sen toiminnan riskeihin. Uudessa vakavaraisuuskehikossa pankin saamisten vakavaraisuusvaatimus perustuu velallisen luottokelpoisuusluokitukseen. Uudistuksen pelätään voimistavan talouden suhdanteita. Pelko perustuu siihen, että luottoluokitusten heikentyessä suhdannetaantumassa pankkien pääomavaatimukset tulisivat kiristymään. Tämän seurauksena yritysten rahoituksen saanti vaikeutuisi, mikä omalta osaltaan syventäisi taantumaa. Mekanismi toimisi päinvastaisesti talouden nousukaudella.

Tutkielmassa esitellään pankkitoiminnan riskit ja luottoriskin mittaaminen Value at Risk – tekniikalla. Tutkimus on luonteeltaan kvantitatiivinen ja se toteutetaan numeerisen simuloinnin avulla. Erityisenä tutkimusongelmana on selvittää, mikä vaikutus luottosalkun makrotaloudellisella ehdollistamisella on pankin minimivakavaraisuussuhteeseen. Tutkimuksessa pankin luottosalkulle lasketaan uuden vakavaraisuuskehikon edellyttämä minimivakavaraisuussuhde luottoriskin osalta. Vakavaraisuuskehikon vaikutusta pankin oman pääoman velvoitteeseen tutkitaan laskemalla minimivakavaraisuussuhde erilaisilla makrotalouden skenaarioilla. Mikäli vakavaraisuussuhde vaihtelee selvästi eri skenaarioiden välillä, voidaan olettaa, että uudistuksella on makrotalouden suhdanteita voimistava vaikutus.

Tutkimus tehtiin CreditMetrics^{TM}-tyyppisellä simulointisovelluksella Microsoft Excel – ohjelmalla. Tulosten perusteella pankin minimivakavaraisuussuhde kasvoi taantumavuodesta normaalikasvun vuoteen 30–35 prosenttia. Tutkimuksessa käytettiin Standard & Poor'sin aineistoa. Siinä luottokelpoisuusluokkien konkurssitodennäköisyyksien on tarkoitus olla mahdollisimman stabiileja vuodesta toiseen. Pankkien käyttämät luottokelpoisuusluokitukset vaihtelevat keskimäärin tutkimuksessa käytettyä aineistoa enemmän. Voidaan olettaa, että pankkien omalla aineistolla vakavaraisuussuhteen muutos eri makrotalouden skenaarion mukaan on tämän tutkimuksen tulosta suurempi. Näin ollen pankkivalvontakomitean huoli suhdannevaihteluiden voimistumisesta on aiheellinen.

Asiasanat	Luottoriski, Basel II, simulointi, Value at Risk, pankkitoiminnan riskit
Muita tietoja	